

Krönika år 2014 av Hävdatecknaren Lena Bengtsson.

Det förlidna Gillesåret, fick en stormig start: redan första veckan i december kom stormen Sven, som fick SMHI att utfärda en klass 3-varning och orsakade omfattande el-avbrott, ishalka och inställda tåg. Därefter följde en mild period med en behagligt grön jul. I slutet av januari blev det åter blåst, kyla, snödrev och inställda tåg. Svalövssjöns is blev tjock och en pimpelfiskare kunde dra upp fyra gäddor på en förmiddag. Sedan anlände den meteorologiska våren hastigt och inföll redan den 15/2. Efter en mild, solig, vår blev det sommar redan i slutet av april. Periodvis åskade det strängt och ofta, vilket orsakade lokala skyfall. Juli månad var mycket torr, tidvis med värmebölja. Hösten var mestadels varm med en hel del härliga soliga dagar ända in i november.

Inte bara vädret utan även livet i Svalöv förändras ständigt. Lillejulafton kl 18 stängdes Åkessons Ur & Guld efter 67 år. Dennis och Bitte Åkesson övertog familjeföretaget i början av 1980-talet. Nu ser de fram emot att vara pensionärer och kunna disponera sin tid på ett friare sätt, även om de säger att de kommer att sakna alla trevliga och roliga kunder de haft genom åren.

På Svalegatan 10 har det skett en förvandling: det röda tegelhuset, som tidigare inrymde Welthers cykelaffär, har renoverats och fått en ljus fasad och Erika Nilsson har där skapat ett paradiset - en kombinerad blomster- och inredningsaffär. Här kan kunderna se arrangemangen i sin naturliga miljö, både inomhus och utomhus.

"Korvaludan", den legendariska gamla korvkiosken vid den nedlagda järnvägsstationen, har väckts till liv igen. Det är Christer Nordahl, som satt den övergivna byggnaden i skick, och numera finns korv, hamburgare och glass att köpa där alla dagar mellan 11 - 18.

Man kan åter ta sig en fika i f d Hilmas Condis på Svalegatan 9, som stått tomt länge. Nyligen öppnade fotografen Annelie Johnsson sin fotoateljé med café i detta anrika hus.

Färs & Frosta Sparbank har under sommaren satsat ett antal miljoner på att bygga om sina lokaler så att de skulle bli mer ändamålsenliga. Renoveringen har gjort tillgängligheten bättre för rörelsehindrade och kunder som vill diskutera sina affärer kan numera göra detta i slutna rum. Lokalerna har blivit moderna och mera ändamålsenliga. Nyligen har man dessutom fusionerat med några andra banker och heter nu Sparbanken Skåne.

Bilbesiktningsskedjan Clearcar har etablerat sig i Svalöv, i samma fastighet som Motorcenter. Här kan man få besiktigat sin bil av Nisse Olofsson, som tidigare arbetade på bilprovningen i Landskrona. Det finns en kontrollplan att följa, så det ska bli samma bedömning oavsett var man låter kontrollera sin bil. Kunderna i Svalöv tycker att det är praktiskt att få det gjort på hemmaplan, säger Nisse som gärna bjuder på både ett råd om bilen och en kopp kaffe under tiden.

För första gången har projektet "Sommarlovsentreprenörer" genomförts i kommunen. "Det är en härlig chans för ungdomar att satsa på något eget", sade näringslivschef Leif Wennerberg. Flera av deltagarna hade förgäves sökt många sommarjobb och satsade nu hårt för att stå på egna ben. Färs & Frosta Sparbank och Region Skåne satsade pengar så att alla 7 deltagarna i projektet kunde få 2000 kr vardera som startkapital. Redan från första dagen var det full aktivitet med avspark, föreläsningar och hjälp från erfarna företagare. Man

hade sommaren på sig och innan skolan började höstterminen var det "examen". Deltagarna var överens om att de lärt sig väldigt mycket som de kommer att ha nytta av i framtiden, även om de flesta av dem nu behöver prioritera sitt fortsatta skolarbete. Leif Wennerberg var mycket nöjd med projektet och ansåg att det är mycket viktigt att ungdomar får prova på vad det innebär att driva företag. Det kan betyda mycket för det framtida näringslivet i kommunen.

Näringslivschefen var även mycket nöjd med att det hittills i år registrerats 60 nya företag i kommunen. Å andra sidan hade filtertillverkaren Dinair aviserat nerläggning av sin tillverknings anläggning i Svalöv, vilket friställer ett 30-tal personer.

Frågan om järnvägstrafiken på Söderåsbanan, som skall gå mellan Åstorp och Lomma, är mycket viktigt för Svalövs utveckling och har tagit ett steg framåt i år. Trafikverket förbereder för ökad godstrafik och så småningom även för persontåg. Det blir då nödvändigt med säkra korsningar i Kågeröd och vid f d Cebe i Svalöv. Svalövs kommun vill ha tunnlar på båda ställena av säkerhetsskäl. Dessutom behövs nya stationer både i Svalöv och Kågeröd och mötesspår. För att få till stånd denna satsning behöver Svalövs kommun medfinansiera med 93 miljoner kronor av de behövliga 640 miljonerna. Det gäller att samtliga inblandade kan komma överens: Svalöv, Bjuv, Kävlinge och Lomma kommuner samt Region Skåne och Trafikverket. Planering och genomförande beräknas ta ca 5 år och sålunda skulle persontåg kunna börja rulla år 2020. Den 27 januari togs ett enigt beslut om denna satsning i Svalövs kommunfullmäktige. Nu eller aldrig! Den 10 februari var alla inblandade kommuner överens och redo att skriva under avtalet och i april blev det klart att satsningen på Söderåsbanan tagits med i regeringens nationella infrastrukturplan. Smolk i glädjebägaren uppkom när man vid provborrningar fann rester av trikloretylen i marken vid gamla Cebe, där man tänkt bygga gång- och cykeltunnel under järnvägen vid den planerade nya stationen. Tunneln måste göras klar under 2015 eftersom godstrafiken därefter kommer att öka kraftigt i och med att tunneln under Hallandsåsen tas i bruk. Den 19 juni invigde Infrastrukturministern Catharina Elmsäter-Svärd starten på etapp 2 i upprustningen av Söderåsbanan, nämligen ombyggnad av signalsystemet så att det kan fjärrstyras från Malmö. Dessutom byggs mötesspår i Billesholm och de kvarvarande järnvägsövergångarna får bättre säkerhet. Kommunfullmäktige är eniga och överlyckliga: äntligen!

Den efterlängttade konstgräsplanen i Svalöv invigdes den 16 augusti i samverkan med sponsorn Sparbanken Skåne och samtidigt som Svalövs Bollklubb hade avslutning på sitt sommar-fotbollsläger för ungdomar. Tal hölls och Sparbanken bjöd på grillat. Trollkarlen Magiske Måns visade sina konster och Trumkåren i Eslöv saluterade när ungdomar från kommunens fotbollsföreningar slöt sig samman till en ring. Därefter spelades några matcher mellan mixade ungdomslag från de olika föreningarna. Planen har kostat ca 5,3 miljoner och utbildningsutskottets ordförande Torbjörn Ekelund påpekade att det inte endast är en satsning på fotbollsföreningarna och fritidsverksamheten utan också i hög grad på skolan, inte minst med tanke på Linåkersskolans fotbollsprofil.

Den 28 april tog AB SvalövsLokalers styrelseordförande Gunnar Bengtsson och kommunstyrelsens ordförande Birgitta Jönsson gemensamt första spadtagen till den nya idrottshallen i Svalöv. I sitt tal framhöll Gunnar Bengtsson att det är en storsatsning på barn och ungdomar, och de kommer nu att få en modern och fullt utrustad anläggning. Bygget är i fullgång på Skolgatan 16, helt nära Heleneborgsskolan och Linåkersskolan.

Under 1900-talet har det funnits en rad mer eller mindre legendariska fotografer i Svalöv: Helge Olsson och Staffan Erlandsson var verksamma vid Sveriges Utsädesförening/Svalöv AB, Lindegren och Eljegren drev sina egna fotoateljéer och urmakare Torsten Brandt ryckte ut med sin filmkamera och dokumenterade på sin tid allt av vikt som skedde i Svalöv. Den som fört fotografarvet vidare till nutid är Lennart Johansson, uppvuxen och boende i Svalöv sedan 1943. Han vet allt om vad som hänt i Svalöv under de senaste 70 åren. Han startade sin firma LJ-foto 1961, vilken är välkänd långt utanför Svalöv. I syftet att säkra sin enorma bildskatt för eftervärlden har Lennart skänkt sina cirka 600 000 bilder i form av negativ till Svalövs kommun. De befinner sig i pärmar och är noggrant katalogiserade med årtal och vilken typ av foto det rör sig om. I form av ett arbetsmarknadsprojekt pågår arbetet med att digitalisera och katalogisera samlingen, varvid Lennart bistår och berättar och förklarar. Det är en kulturgärning av stora mått.

Svalövs kommun har mottagit ytterligare en storartad donation av en gammal Svalövsbo, nämligen John-Ove Hansson. Han brukade under 40 år gården Munkatorp, en bit väster om Svalövs kyrka och har nu skänkt skulpturer i internationell klass. John-Ove Hansson har efter sin tid som jordbrukare bott många år i Marbella i Spanien. Han drev konstgalleri där och blev god vän med den internationellt kände brittiske skulptören Robert Harding, som också bor och verkar i Spanien. Under Kulturkalaset, lördagen den 25 oktober i ihållande regn, invigdes officiellt Svalövs skulpturpark i området runt Svalövssjön. Elva abstrakta skulpturer i rostfritt stål, utförda av Robert Harding, hade placerats ut på sina noggrant utvalda platser längs promenadvägen runt Svalövssjön. Donator och konstnären tillsammans hade lagt stor möda på att varje skulptur skall smälta in och komma till sin rätt. John-Ove Hansson har starka band till denna plats där han bott så länge och där hans hustru och dotter vilar i minneslunden vid Svalövs kyrka, alldeles i närheten. Konstnären tyckte att det var en underbar plats för hans verk, vilka han själv var med och presenterade vid invigningen.

Å andra sidan: i en annan del av Svalöv, nämligen vid Kommunhusplatsen, har skulpturen "Trädet" bortstulits redan i början av mars och har fortfarande inte återfunnits. Statyn avbildar en kvinna med två små barn i sin famn och invigdes för 54 år sedan.

En eldsjäl i Svalöv har belönats med det prestigefyllda Visa vägen-priset i Götalandsregionen. I början av november utsågs Brigitte Blicher till vinnare i kategorin Årets eldsjäl. Brigitte driver Blichers friskola i Axelvold och Norrvidinge. Där arbetar man med både barn och vuxna med funktionshinder, både som elever och bland de anställda. De senaste tre, fyra åren har skolan arbetat särskilt med barn med skolproblematik. "Det är viktigt att stå för att alla människor skall ha en chans", sade Brigitte, både glad och rörd när hon fick beskedet om sin utmärkelse. "Det är avgörande att se till förmågan. Alla kan bidra med något. Man får se bortom att det kanske är problem inledningsvis, de kommer att lösa sig." Juryn, som delade ut priset, består av representanter för Samhall, Svenskt Näringsliv, LO m fl. De vill belöna dem som är goda föredömen, främjar mångfald och hållbarhet och en arbetsmarknad öppen även för personer med funktionsnedsättning.

En ny affär, "Zaki butik Livs & Heminredning", har öppnat på Svalegatan 19. Den har ett sortiment som är lite ovanligt för Svalöv: bland annat finns olika sorters ris i 5 kgs jutesäckar, exotiska kryddor, filtar, gardiner och mattor och kläder i den stil som brukar ses i Somalia. En elektrisk öppetskytt blinkar med bokstäver i olika färger. Innehavaren, Dhiin Mohamed, har tidigare erfarenhet av att arbeta med butik i Somalia och säger att hon är glad att kunna vara självständig och ha ett arbete.

Några nya inslag i gatubilden har setts under hösten: tiggare från sydligare länder har hittat även till Svalöv och sitter med sina pappmuggar ute i novemberkylan. Vid åtminstone något tillfälle såldes tidningen Faktum utanför ICA i Svalöv. Detta är en möjlighet för hemlösa och socialt utsatta att genom ett arbete skaffa sig medel till sitt uppehälle, som tidigare endast förekommit i de större städerna.

Höstens engagerande samtalsämne i Svalöv var givetvis valet till riksdag, kommun och landsting. Den stora skrällen blev att Sverigedemokraterna gick starkt framåt. Skåne län med sina 20 % i riksdagsvalet sticker ut i riket som helhet, där det blev ca 13 %. I kommunfullmäktigevalet fick SD 23,6 % i Svalöv, vilket överträffades i hela landet endast av Örskälljunga och Ljusnarsberg med några tiondels %-enheter. Detta resulterade i att SD blev näst största parti i Svalöv och det nya kommunfullmäktige valde Sverigedemokraten Teddy Nilsson till nytt oppositionsråd. Intressant är att i Röstånga röstade 17,7 % på SD, dvs betydligt färre än i kommunen som helhet. Trots att det är i Röstånga de allra flesta asylsökande hamnat på de tillfälliga asylboendena. I en "by" på ca 800 bofasta invånare har Migrationsverket denna sommar placerat ca 300 asylsökande. Ansvariga kommunpolitiker har klagat skarpt hos Migrationsverket: på tok för kort förberedelse, för många placeringar på små orter och de statliga ersättningarna är otillräckliga. Migrationsverket hänvisade till lagen om offentlig upphandling, vilken tvingar dem att ta det billigaste anbudet. Problem alltså! Men "i nöden prövas vännen" och de nyvalda i Svalövs fullmäktige måste ta ett samlat grepp och arbeta för att hitta lösningar som ger alla kommuninvånare ett anständigt liv, om än kanske inte alltid ett liv i sus och dus.

Hävdatecknaren konstaterar att Svalöv helt klart är en ort i nutidens brännpunkt, med internationella influenser på gott och ont och alls ingen lantlig, avlägsen by där allt förblir vid det gamla. Det satsas på skolor och kultur - utbildning och bildning - lokala och internationella konstnärer - musik - foto - film och teater. Ungdomsutbyte med andra länder. Svalövsbor med entreprenörsanda startar nya företag. Det bubblar och sjuder, det lever!

Och därmed slutar årets krönika!